

Zadání:

Právní předpisy v oblasti podnikání, obchodní právo, živnostenské právo. (A7B16EPD)

Základní právní předpisy

Zákon č. 1/1993 Sb. = Ústava

upravuje

- práva hospodářská
- práva na svobodnou volbu povolání
- právo podnikat
- právo na získání prostředků na životní potřeby

Zákon č. 513/1991 Sb. = Obchodní zákoník - Zvláštní právní předpis

upravuje

- postavení podnikatelů,
- obchodní závazkové vztahy,
- jiné vztahy s podnikáním související

Obecně můžeme říci, že obchodní právo upravuje vztahy mezi podnikateli v podnikání vznikající v souvislosti s jejich podnikatelskou činností.

Zákon č. 40/1964 Sb. = Občanský zákoník - Obecný právní předpis

upravuje

- majetkové vztahy fyzických a právnických osob,
- majetkové vztahy mezi těmito osobami a státem,
- vztahy vyplývající z práva na ochranu osob, pokud tyto občanskoprávní vztahy neupravují jiné zákony

Obecně můžeme říci, že občanské právo upravuje vztahy mezi podnikateli.

Zákon č. 455/1991 Sb. = Živnostenský zákon

Zákon č. 262/2006 Sb. = Zákoník práce

Subsumpce = pokud kauzu neupravuje zvláštní zákon, postupujeme podle zákona obecného
= pokud kauzu neupravuje ani obecný zákon, postupujeme podle jeho zásad nebo obchodních zvyklostí

Obchodní rejstřík

- je veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje týkající se podnikatelů nebo organizačních složek jejich podniků, o nichž to stanoví zákon.
- je vedený příslušným Rejstříkovým soudem.
- obsah OR tvoří údaje o podnikateli, podniku a podnikání.
- OR zahrnuje jednak vlastní rejstřík podnikatelů, jednak sbírku listin. Obchodní zákoník stanoví minimální rozsah dokumentů, který musí být ve sbírce listin založen.

Hospodářská komora ČR

- je sdružením podnikatelů přijatých za její členy.
- je zapsána v obchodním rejstříku.
- členy HK ČR se mohou stát právnické a fyzické osoby, které
 - mají sídlo nebo bydliště na území ČR
 - provozují podnikatelskou činnost
 - nejsou organizovány podle jiného zákona v tzv. speciálních komorách (např. Komora daňových poradců aj.).
- HK slouží k podpoře podnikatelských aktivit
- účelem je proto prosazovat a chránit zájmy svých členů a zajišťovat jejich potřeby.

OBCHODNÍ PRÁVO

Předmět

Obecně můžeme **obchodní právo charakterizovat jako soubor zcela účelově vytvořených právních norem, které upravují postavení podnikatelů a vztahy vznikající mezi nimi v souvislosti s jejich podnikatelskou činností**. Ve vymezeném rozsahu však upravuje obchodní právo i vztahy mezi nepodnikatelskými subjekty a některé veřejnoprávní vztahy mezi podnikatelem a státem. Jedná se například o obchodní rejstřík, vedení účetnictví a podobně.

Prameny

Základním pramenem obchodního práva je obchodní zákoník (upravuje vztahy v podnikání vznikající) a občanský zákoník (upravuje vztahy mezi podnikateli). Vedle těchto právních norem jsou právní vztahy v podnikání upraveny i celou řadou dalších právních norem soukromoprávní i veřejnoprávní povahy.

Prameny obchodního práva	
soukromoprávní předpisy	obchodní zákoník (rozhodujícím pramenem obchodního práva)
	občanský zákoník (jako obecný a subsidiární základ)
veřejnoprávní předpisy upravující podmínky podnikání	živnostenský zákon
	daňové zákony, celní zákon, devizový zákon
	zákon o účetnictví
	zákony upravující cenné papíry (zákon o cenných papírech, zákon směnečný a šekový, zákon o dluhopisech, zákon o cenných papírech, zákon o burze cenných papírů, zákon o investičních společnostech a investičních fondech)
	zákon o ochraně hospodářské soutěže
předpisy upravující obchodněprocesní vztahy	občanský soudní řád
	zákon o konkurzu a vyrovnání
mezinárodní smlouvy, jimiž je ČR vázána	úmluvu OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží
	úmluvu o mezinárodní železniční přepravě (COTIF)
	úmluvu o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR)
	úmluvu o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké dopravě

Podnikání

je soustavná činnost prováděná - samostatně podnikatelem,
- vlastním jménem,
- na vlastní odpovědnost,
- za účelem dosažení zisku.

Podnikatel (entrepreneur – slovo pochází z francouzštiny, kde v doslovném překladu znamená zprostředkovatel nebo prostředník)

Je to osoba - zapsaná v obchodním rejstříku,
- která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Podnikání může být v zásadě realizováno ve dvou formách. Jednak jako samostatné podnikání a jednak jako podnikání společné. Tyto dvě formy se liší podle toho, kdo nese podnikatelské riziko.

Podle toho rozlišujeme **podnikání**

- **individuální** - podnikatelské riziko nese jedna osoba = subjekt podnikatelských oprávnění.
- **společné** - podnikatelské riziko je rozloženo do více osob, soustředění kapitálových prostředků, spojení prostředků i schopností.

Společnost

je organizačně-právní propojení osob za účelem

- dosažení určitého cíle,
- uspokojování potřeb svých členů,
- společného podnikání.

Základní rozdělení společenstev:

- společenství bez právní subjektivity

- nevzniká nový právní subjekt,
- nositeli podnikatelských oprávnění jsou všichni účastníci,
- právní vztahy zakladatelů
 - mezi účastníky společenství navzájem,
 - vůči třetím osobám navenek.

- společenství s právní subjektivitou

- vzniká nový právní subjekt – korporace,
- nositel všech podnikatelských oprávnění,
- právní vztahy zakladatelů
 - mezi účastníky společenství navzájem,
 - vůči třetím osobám,
 - mezi účastníky a společenstvím.

SPOLEČENSTVÍ OBCHODNÍHO PRÁVA

Společenství BEZ právní subjektivity (např. **tichá společnost**)

Charakteristika

- navenek vystupuje pouze podnikatel
- tichý společník se účastní vkladem
- tiché společenství
- nositeli podnikatelských oprávnění jsou všichni účastníci.

Tiché společenství

- jedna z vedlejších forem podnikání
- smlouva mezi podnikatelem a tichým společníkem
- předmět smlouvy
 - movitý nebo nemovitý majetek
 - peněžní vklad
 - právo nebo jiná hodnota

Založení - písemná smlouva

Tichý společník

- může být jakákoli fyzická nebo právnická osoba
- za určitý vklad má právo se podílet na chodu společnosti
- zároveň získá podíl na jejím zisku
- má právo nahlížení do obchodních podkladů
- právo na opis roční závěrky

Právní vztahy zakladatelů

- mezi účastníky společenství navzájem
- vůči třetím osobám navenek

Povinnosti TS

- nést podíl na ztrátě do výše vkladu
- při jméně tichého společníka v obchodním jménu podnikatele – ručí za všechny závazky

Výjimka z povinností

- prohlásí, že podniká společně s podnikatelem
- ručí za všechny závazky

- Zánik**
- uplynutím doby – smlouva na dobu určitou
 - výpovědí – smlouva na dobu neurčitou
 - podíl na ztrátě ve výši jeho vkladu
 - prohlášení konkursu na majetek podnikatele

Společenství S právní subjektivitou (obchodní společnosti a družstva)

Obchodní společnosti

- Osobní**
- Komanditní společnost
 - Veřejná obchodní společnost
- Kapitálové**
- Společnost s ručením omezeným
 - Akciová společnost

Družstva

- Znaky**
- otevřené společenství
 - institut zapisovaného základního jmění – neurčuje konkrétní výši pro své členy
 - rigidní (= stabilní) orgány
 - nejvyšší orgán = členská schůze
 - statutární orgán
 - předseda
 - Místopředseda
 - Představenstvo
 - kontrolní orgán = kontrolní komise

- Zrušení členství**
- písemná dohoda člena a družstva
 - vystoupení
 - vyloučení
 - prohlášení konkursu na majetek člena
 - pravomocným nařízením výkonu rozhodnutí postižením členských práv
 - zánikem družstva

Pro srovnání **SPOLEČENSTVÍ OBČANSKÉHO PRÁVA**

Společenství BEZ právní subjektivity (sdružení fyzických nebo právnických osob)

Účastníky sdružení mohou být jak fyzické, tak i právnické osoby.

Důvod existence = splnění sjednaného účelu. Dohodnutého účelu dosahují členové sdružení společným přičiněním (majetkové, pracovní, poskytnutí peněz nebo věcí) a jsou povinni splnit závazky vzniklé při podnikání společné a nerozdílně.

Sdružování finančních i technických prostředků.

Dochází k založení sdružení, ale společné jméno NENÍ firmou.

Právní úkon jednoho ze členů sdružení zavazuje ostatní členy.

Sdružení osob vzniká na základě **smlouvy o sdružení**, aniž je vytvářen samostatný právní subjekt.

Zakládací dokument = Smlouva o sdružení, obsahuje:

- generálie účastníků
- specifikace vkladů
- pověřená osoba k jednání
- smlouva o sdružení
- způsob hlasování
- zásady dělení zisku
- zásady určení podílu na ztrátě

Principy sdružení - vklady se stávají spoluvlastnictvím účastníků
- nabytý majetek se stává spoluvlastnictvím účastníků
- výhrada vlastnictví movitých věcí
- vlastnická práva k nemovitým věcem se nemění

Ručení - za závazky sdružení odpovídají všichni účastníci solidárně
- účastník, který vyrovnal závazky sdružení má právo regresu
- zákaz konkurence proti účelu sdružení

Zánik účasti člena sdružení

- vystoupení - kdykoliv neomezeně i přes výpovědní lhůtu
- nesmí vystoupit, když by to bylo nevhodné
- vystoupení nesmí způsobit újmu ostatních

- vyloučení - závažné provozní důvody
- protiprávní jednání
- jednomyslné rozhodnutí ostatních účastníků

Kontrolní otázka:

Jak se naloží s majetkem při vyloučení člena sdružení?

- Uplatní se retenční právo.
- Propadne ve prospěch sdružení
- Vráť se zpět vyloučenému členovi sdružení

POZOR! Při vyloučení nebo vystoupení člena sdružení se vždy vrací hodnoty, které byly do sdružení vloženy!

Společenství S právní subjektivitou (zájmová sdružení právnických osob)

Vzniká nová právnická osoba. Sdružuje výlučně právnické osoby.
Zřizuje se za účelem ochrany zájmů členů nebo dosažení jiného účelu (§ 20f ObčZ).

Jde o právnickou osobu tzv. osobní povahy - u této právnické osoby chybí rysy kapitálové společnosti (zejména povinný vklad a základní kapitál).

Právní subjektivitu a způsobilost k právním úkonům nabývá zápisem do registru sdružení vedeného u krajského úřadu příslušného podle místa sídla sdružení (§ 20i odst. 2 ObčZ).

Založení - zakladatelská smlouva
- zápis o ustavující schůzi zakladatelů
- stanovy - název sdružení
- sídlo
- předmět činnosti
- orgány společnosti
- úprava majetkových poměrů
- vznik a zánik členství
- práva a povinnosti členů
- zrušení společnosti
- režim dělení likvidačního zůstatku

Orgány společnosti:

- nejvyšší orgán - libovolný název
- členská schůze
- shromáždění členů

- statutární orgán - libovolný název
- předseda
- ředitel

- kontrolní orgán
 - libovolný název
 - kontrolní komise
 - kontrolní rada

- Vznik** - registrace u orgánu veřejné správy, registrační řízení
- název sdružení
 - sídlo
 - předmět činnosti
 - orgány sdružení, jejich generálie
- registrace na krajském úřadě
- místní příslušnost veřejné správy je podle sídla sdružení

- Ručení**
- sdružení ručí celým svým majetkem
 - členové za závazky sdružení NEručí

- Zrušení** - důvody rozhodnutí může podat
- nejvyšší orgán sdružení
 - soudní rozhodnutí
 - uplynutí doby
 - jiné zákonné důvody

- Zánik**
- vypořádání závazků a pohledávek mezi členy sdružení
 - vypořádání závazků vůči orgánům veřejné správy a samosprávy
 - nastává výmazem z registru

OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Zakladatelé obchodní společnosti

- **osoba**, která je účastníkem právního úkonu, směřující k založení obchodní společnosti
 - právnická osoba
 - fyzická osoba
 - stát
- **zahraniční osoba**
 - právnická osoba se sídlem mimo území České republiky
 - fyzická osoba s bydlištěm mimo území České republiky
 - právní subjektivita zahraniční osoby
 - určuje se podle § 3 zák.č. 97/1963 Sb. o mezinárodním právu soukromém a procesním
 - řídí se právním řádem státu, jehož je tato osoba příslušníkem
 - právní úkony v České republice provádí cizinec i podle způsobilosti k právním úkonům podle tuzemského práva

Založení obchodní společnosti

- **konstituování vztahů**

- mezi zakladateli právních vztahů směřujících ke vzniku obchodní společnosti
 - zakladatelskou smlouvou
 - společenskou smlouvou
- zakladatelů k budoucí obchodní společnosti
 - zakladatelskou listinou

- **práva a povinnosti společníků**

- určuje společenská smlouva
- ke změně je třeba souhlasu všech společníků, pokud není určeno, že k její změně postačuje souhlas většiny
- v ostatních záležitostech je zapotřebí souhlasu všech společníků, nestanoví-li společenská smlouva nebo zákon, že postačí souhlas většiny
- každý ze společníků má jeden hlas
- každý společník je při plnění svých povinností povinen postupovat s péčí řádného hospodáře

Obchodní vedení společnosti - k obchodnímu vedení společnosti je oprávněn

- každý společník v rámci zásad mezi nimi dohodnutých
- pověřený společník
- prokurista (komplementář)

Prokura

Je zvláštní zmocnění, kterým zmocňuje akciová společnost prokuristu ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu jejího podniku, i když se k nim jinak vyžaduje zvláštní plná moc. Prokuru může udělit pouze podnikatel, který je zapsán do obchodního rejstříku.

Jako prokurista může podnikatele zastupovat pouze fyzická osoba. Omezení prokury vnitřními pokyny nemá právní následky vůči třetím osobám. Její rozsah je přesně definován zákonem a strany jej nemohou rozšířit ani zúžit. Prokuru lze udělit také několika osobám. Udělení prokury se zapisuje do obchodního rejstříku.

Prokurista se podepisuje tím způsobem, že k obchodní firmě podnikatele, za kterého jedná, připojuje svůj podpis s dodatkem označujícím prokuru - prokurista nebo zkratku p.p. nebo p.p.a. (per procáram).

Ekonomika společnosti

- právo nahlížení do všech dokladů společnosti
- právo kontroly účetních dokladů
- právo zmocnit ke kontrole auditora nebo daňového poradce

Dělení zisku - principy

- zisk se dělí mezi společníky rovným dílem
- podíl na zisku stanovený na základě účetní závěrky je splatný do tří měsíců od jejího schválení, nestanoví-li společenská smlouva jinak

POZOR - ztrátu zjištěnou účetní závěrkou nesou společníci rovným dílem.

Zákaz konkurence - společník

- nesmí podnikat v předmětu podnikání společnosti, a to ani ve prospěch jiných osob, ani zprostředkovávat obchody společnosti pro jiného
- nemůže být ani statutárním nebo jiným orgánem nebo členem orgánu společnosti s obdobným předmětem podnikání

Náhrada škody

- každý společník je oprávněn podat jménem společnosti žalobu o náhradu škody proti společníkovi, který odpovídá společnosti za škodu.

KOMBINACE PODNIKÁNÍ S HUMANITOU

Nadace

- účelová sdružení majetku
- zřízená pro dosahování obecně prospěšných cílů
- DEFINICE = Obecně prospěšným cílem je zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic a rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu

Zdroje financování = majetek

- nadační jmění - peněžní vyjádření souhrnu
 - peněžitých
 - nepeněžitých vkladů
 - nadačních darů zapsaných v nadačním rejstříku
- ostatní majetek nadace

Vznik nadace

- písemnou smlouvou uzavřenou mezi zřizovateli
- zakládací listinou, je-li zřizovatel jediný
- závětí

Nadační listina

- název a sídlo nadace nebo nadačního fondu,
- název, popřípadě obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo zřizovatele, popřípadě doklad o právní subjektivitě zahraničního zřizovatele, jde-li o právnickou osobu, nebo jméno, příjmení, popřípadě obchodní jméno, rodné číslo, popřípadě datum narození, a trvalý pobyt zřizovatele (zřizovatelů), jde-li o fyzickou osobu,
- vymezení účelu, pro který se nadace nebo nadační fond zřizuje; konkrétní účel, pro který se nadace nebo nadační fond zřizuje, musí být ve shodě s obecně prospěšným cílem
- výši, popřípadě hodnotu majetkového vkladu, který se každý zřizovatel zavazuje vložit do nadace nebo nadačního fondu; jde-li o vklad nepeněžitý, musí být určen předmět vkladu a oceněn znalcem; cenné papíry musí být buď oceněny znalcem nebo osobou spravující cenné papíry na základě smluv podle zvláštního zákona, 1a)
- počet členů správní rady, jména, příjmení, rodná čísla, popřípadě datum narození, a trvalý pobyt členů první správní rady s uvedením způsobu jejich jednání jménem nadace nebo nadačního fondu,
- počet členů dozorčí rady, jména, příjmení, rodná čísla, popřípadě datum narození, a trvalý pobyt členů první dozorčí rady anebo jméno, příjmení, rodné číslo, popřípadě datum narození, a trvalý pobyt prvního revizora, vykonává-li působnost dozorčí rady revizor,
- stanovení pravidla pro omezení nákladů nadace nebo nadačního fondu nebo určení, že pravidlo má být stanoveno statutem nadace nebo nadačního fondu,
- určení osoby, která spravuje majetkové vklady zřizovatele (zřizovatelů) do vzniku nadace nebo nadačního fondu,
- podmínky pro poskytování nadačních příspěvků, popřípadě okruh osob, kterým je lze poskytnout, nebo určení, že tyto náležitosti mají být stanoveny statutem nadace nebo nadačního fondu.

POZOR! Celková hodnota nadačního jmění nesmí být nižší než 500 000 Kč a po dobu trvání nadace se nesmí snížit pod tuto hodnotu.

Statut nadace a nadačního fondu

- upravuje postup pro jednání orgánů nadace nebo nadačního fondu
- stanoví podmínky pro poskytování nadačních příspěvků, popřípadě kruh osob, kterým je lze poskytovat
- určuje způsob, jakým se nadační příspěvky poskytují
- další otázky, které mají být podle zákona obsaženy v nadační listině a ve statutu nadace nebo nadačního fondu
- POZOR: Statut nadace nebo nadačního fondu vydá do 30 dnů ode dne vzniku nadace nebo nadačního fondu a o jeho změnách rozhoduje správní rada

Vznik nadace a nadačního fondu

- vzniká dnem zápisu do nadačního rejstříku
- rejstřík vede soud určený zvláštním zákonem k vedení obchodního rejstříku
- rejstřík je veřejným seznamem
- součástí rejstříku je i statut nadace nebo nadačního fondu a výroční zpráva

Zapisované údaje

- název, sídlo a identifikační číslo nadace nebo nadačního fondu,
- název, sídlo a identifikační číslo zřizovatele, jde-li o právnickou osobu, nebo jméno, příjmení, popřípadě obchodní firma, rodné číslo, popřípadě datum narození, a trvalý pobyt zřizovatele, jde-li o fyzickou osobu,
- účel nadace nebo nadačního fondu,
- výše nadačního jmění nebo výše majetkového vkladu u nadačního fondu
- jména, příjmení, rodná čísla, popřípadě datum narození a trvalý pobyt členů správní rady a způsob jejich jednání jménem nadace nebo nadačního fondu,
- jména, příjmení, rodná čísla, popřípadě datum narození, a trvalý pobyt členů dozorčí rady, popřípadě revizora, není-li dozorčí rada zřízena,
- výčet majetku, který tvoří peněžitý nebo nepeněžitý vklad nebo nadační dar do nadačního jmění s uvedením jeho popisu a hodnoty, obchodní firma banky nebo pobočky zahraniční banky a číslo zvláštního účtu, na němž je peněžitý vklad nebo nadační dar uložen, údaje o smlouvě o správě cenných papírů

Zrušení nadace a nadačního fondu

- dosažením účelu, pro který byly zřízeny, dnem uvedeným v rozhodnutí správní rady
- dosažení účelu nadace nebo nadačního fondu
- rozhodnutím správní rady o sloučení s jinou nadací nebo nadačním fondem dnem uvedeným ve smlouvě o sloučení
- rozhodnutím soudu o zrušení nadace nebo nadačního fondu dnem uvedeným v tomto rozhodnutí, jinak dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí
- prohlášením konkursu nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku
- zánik nastává výmazem z rejstříku

Orgány nadace a nadačního fondu

Správní rada

- spravuje majetek nadace nebo nadačního fondu
- řídí činnost a rozhoduje o všech záležitostech nadace nebo nadačního fondu
- je statutárním orgánem nadace nebo nadačního fondu
- výlučná působnost
 - vydat statut a rozhodovat o jeho změnách
 - schvalovat rozpočet a jeho změny
 - schvalovat roční účetní závěrku a výroční zprávu o činnosti hospodaření
 - rozhodovat o sloučení, pokud není sloučení vyloučeno nadační listinou
 - volit nové členy správní rady a dozorčí rady, popřípadě revizora
 - rozhodovat o odvolání člena správní rady, člena dozorčí rady, popřípadě revizora, přestane-li splňovat podmínky členství nebo funkce
 - z členů správní rady volit a odvolávat jejího předsedu
 - stanovit výši odměny za výkon funkce člena správní rady, dozorčí rady, popřípadě revizora
 - rozhodovat o zvýšení nebo snížení nadačního jmění
- členství ve správní radě
 - fyzická osoba
 - způsobilá k právním úkonům
 - je bezúhonná
 - není ona ani osoba jí blízká k nadaci nebo k nadačnímu fondu v pracovněprávním nebo obdobném vztahu
- zánik členství (funkční období členů správní rady je tříleté)
 - uplynutím funkčního období
 - úmrtím
 - odvoláním, přestane-li člen splňovat podmínky pro členství nebo porušil-li závažným způsobem nebo opakovaně zákon, nadační listinu nebo statut nadace nebo nadačního fondu anebo i z jiných důvodů, pokud jsou stanoveny v nadační listině
 - odstoupením

Dozorčí rada

- kontrolním orgánem nadace nebo nadačního fondu
 - zřizuje se povinně, jestliže nadační jmění nebo majetek NF je vyšší než 5.000.000,- Kč
 - zřizuje se dobrovolně, pokud tak stanoví nadační listina anebo statut
- výlučná působnost
 - kontroluje plnění podmínek stanovených pro poskytování nadačních příspěvků a správnost účetnictví vedeného nadací nebo nadačním fondem
 - přezkoumává roční účetní závěrku a výroční zprávu
 - dohlíží na to, zda nadace nebo nadační fond vyvíjí činnost v souladu s právními předpisy, nadační listinou a statutem nadace nebo nadačního fondu,
 - upozorňuje správní radu na zjištěné nedostatky a podává návrhy na jejich odstranění
 - nejméně jedenkrát ročně podává zprávu správní radě o výsledcích své kontrolní činnosti
- úprava podnikání
 - nadace nebo nadační fond nesmí vlastním jménem podnikat

- výjimka
 - pronájem nemovitostí
 - pořádání loterií a tombol
 - veřejné sbírky
 - kulturní, společenské, sportovní a vzdělávací akce

OBČANSKÁ SDRUŽENÍ

Principy

- Občané mohou zakládat
- spolky
 - společnosti
 - svazy
 - hnutí
 - kluby
 - jiná občanská sdružení
 - odborové organizace

a sdružovat se v nich.

Založení

- přijetím stanov
- vzniká registrací na Ministerstvu vnitra ČR
 - návrh na registraci mohou podávat nejméně tři občané, z nichž alespoň jeden musí být starší 18 let
 - navrhovatelé tvoří přípravný výbor

Základní dokument = stanovy, obsahují

- název sdružení
- sídlo
- cíl jeho činnosti
- orgány sdružení, způsob jejich ustanovování, určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem sdružení
- ustanovení o organizačních jednotkách, pokud budou zřízeny a pokud budou jednat svým jménem
- zásady hospodaření

Podnikání

- možnost podnikat živnostenským způsobem
- zisk se nerozděluje mezi členy
- podpora cílů sdružení

Zrušení sdružení

- dobrovolným rozpuštěním nebo sloučením s jiným sdružením
- pravomocným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpuštění
- uplynutím lhůty
- splněním účelu
- zánik sdružení nastává výmazem

HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

Současné konkurenční prostředí je typické vzrůstajícím počtem subjektů i rozšiřováním trhu ve všech směrech. Tím se konkurence ztěžuje a přibývá i na agresivitě používaných prostředků, především reklam.

Soutěžní právo – svobodná soutěž je přípustná jen při naplnění určitých kritérií a podmínek. Mnohé z nich jsou stanoveny přímo zákonem (§41 až §45 obchodní zákoník).

Ochrana hospodářské soutěže vychází z principu, že každý má právo svobodně rozvíjet svoji soutěžní činnost k dosažení hospodářského prospěchu a sdružovat se k jejímu výkonu. Musí přitom ovšem dbát soutěžního práva a nesmí účast v této soutěži zneužívat.

Právo hospodářské soutěže upravuje limity a hranice, které určují přípustné meze vhodného chování podnikatelů. Akceptuje fakt, že konkurence je jedním ze základních principů fungování moderního trhu.

společnosti. Soutěžní právo by proto nemělo zabraňovat podnikatelům v růstu či ekonomickém vzestupu.

Jeho funkcí je sledovat, jestli svého vzestupu podnikatelé nedosahují nějakým nekalým a společensky nežádoucím způsobem. Hospodářská soutěž může probíhat mezi účastníky se stejným postavením na relevantním trhu (horizontální soutěž) nebo mezi účastníky s různým postavením (vertikální soutěž). Funkcí soutěže je působit k tomu, aby se soutěžitelé prosazovali na trhu vyšší kvalitou, nižšími cenami a lepšími službami zákazníkům.

Soutěžní práva pro hospodářskou soutěž

- právo proti nedovolenému omezování hospodářské soutěže (zákon na ochranu hospodářské soutěže)
- právo nekalé soutěže (obchodní zákoník)
- právo na ochranu spotřebitele (zákon na ochranu spotřebitele)

Formy nekalé soutěže

Nekalá soutěž

Jednou z oblastí práva hospodářské soutěže je nekalá soutěž. Postihuje ty případy, kdy někdo zneužívá a deformuje konkurenční prostředí nekalým způsobem s cílem poškodit svého konkurenta takovým způsobem, který mu může přivodit nějakou újmu. Zákaz nekalé soutěže chrání mravnost a úroveň soutěže.

Za nekalou soutěž je považováno:

- klamavá reklama, vyvolávající mylné představy
- klamavé označování zboží a služeb
- vyvolávání nebezpečí záměny, např. napodobením cizích výrobků nebo jejich obalů
- parazitování na pověsti podniku, výrobků nebo služeb jiného soutěžitele, např. prohlášením, že výrobky jsou rovnocenné s proslulými kvalitami produkty konkurenta
- podplácení, např. s cílem zvítězit v soutěži o zakázku
- zlehčování, např. pomlouváním soutěžitelů
- srovnávací reklama
- porušování obchodního tajemství
- ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí, např. nedodržováním právních norem o ochraně životního prostředí.

Kdo je nekalou soutěží poškozen nebo ohrožen, může se v soudním řízení domáhat rozhodnutí o zákazu takového počínání a o náhradě škody. Soud může postiženému také přiznat právo uveřejnit rozsudek na náklady účastníka, který se dopustil nekalé soutěže, a určit i rozsah, formu a způsob uveřejnění rozsudku.

VZNIK A ZÁNIK OBCHODNÍCH ZÁVAZKOVÝCH VZTAHŮ

Vznik obchodních závazkových vztahů

- z právních úkonů, typicky ze smluv
- na základě soudního rozhodnutí (např. § 290 odst. 1 ObchZ)
- z protiprávních úkonů (deliktů)
- z jiných zákonem uznaných důvodů

Typické případy vzniku obchodních závazků		
z jednostranného právního úkonu	úkony směřující ke vzniku obchodní smlouvy	veřejný návrh na smlouvy
		vyhlášení obchodní veřejné soutěže
	úkony zakládající závazky akcesorické povahy Vztah akcesorické povahy přistupuje ke vztahu hlavnímu a na vztah hlavní je existenčně vázán. Předpokladem je tedy existence dvou právních vztahů - vztahu hlavního jako určujícího a vztahu akcesorického, který sleduje osudy vztahu hlavního.	vystavení indemnizačního prohlášení (§ 725 ObchZ)
		vystavení ručitelského prohlášení
úkony směřující k modifikaci již existujících práv a povinností stran	vystavení záruční listiny bankou	
z dvoustranného právního úkonu	smlouva	potvrzení akreditivu
		odstoupení od smlouvy (zaniká původní závazek stran a vzniká závazek nový)
		oferta (návrh smlouvy)
		akceptace (přijetí návrhu smlouvy)
		zvláštní ujednání smlouvy

Obchodní smlouva je typickou právní skutečností, z níž vzniká obchodní závazkový vztah.

Smlouva

= právní úkon dvou stran. Smlouvu můžeme považovat za právní úkon složený ze dvou jednostranných úkonů, jimiž je oferta (návrh smlouvy) a akceptace (přijetí návrhu smlouvy). Tyto dva právní úkony vytvářejí smlouvu jen tehdy, jsou-li souladné, tj. jestliže se vůle oferenta i akceptanta shodují.

Oferta (návrh smlouvy)

Oferta je označení používané k pojmenování návrhu na uzavření smlouvy. Nutným obsahem oferty musí být podstatné náležitosti.

Akceptace

Je označením pro přijetí návrhu na uzavření smlouvy. Přijetím návrhu je včasné prohlášení učiněné osobou, které byla oferta určena, anebo jiné její včasné jednání, z něhož lze odvodit její souhlas.

Zánik obchodních závazkových vztahů

K zániku závazků z obchodních závazkových vztahů může docházet z různých zákonem uvedených důvodů.

Zákonné důvody zániku závazků z obchodních vztahů	
1. Splnění	za splnění považujeme právní úkon zavázané osoby, kterým poskytuje oprávněně osobě předmět plnění (tj. dodává zboží, provádí dílo apod.), a který odpovídá obsahu závazku.
2. Dohoda	dohoda o nahrazení závazku dohoda o zrušení závazku dohoda o vzdání se práva nebo prominutí dluhu
3. Odstoupení od smlouvy	odstoupit od smlouvy lze pouze v případech stanovených smlouvou nebo zákonem. Právo odstoupit od smlouvy je spojováno s prodloužením dlužníka nebo věřitele. Rozlišuje se, zda prodloužení znamená podstatné, nebo nepodstatné porušení smluvní povinnosti. Pro odstoupení od smlouvy při podstatném i při nepodstatném porušení smluvní povinnosti obchodní zákoník stanoví určité zásady.

<p>4. Zaplacení odstupného</p>	<p>odstupné představuje určitou peněžitou částku, kterou jedna smluvní strana zaplatí druhé smluvní straně s úmyslem zrušit smlouvu. Oprávnění zrušit danou smlouvu zaplacením určité částky jako odstupného si smluvní strany dohodnou přímo ve smlouvě.</p>
<p>5. Zmaření účelu smlouvy</p>	<p>zmaření účelu smlouvy představuje specifický důvod pro právo odstoupit od smlouvy. Právo odstoupit od smlouvy má ta smluvní strana, která je zmařením smlouvy dotčena.</p>
<p>6. Započtení</p>	<p>při zániku závazku započtením pohledávek jde o zánik vzájemně se kryjících pohledávek dlužníka a věřitele. Nastane okamžikem, kdy se setkaly pohledávky způsobilé k započtení. Započtení je upraveno v obchodním zákoníku jen dílčím způsobem (§ 358 až 364), jinak platí právní úprava započtení v občanském zákoníku (§ 580 a 581) i pro obchodní závazkové vztahy.</p>
<p>7. Uplynutí doby</p>	<p>některá práva a povinnosti mohou být smlouvou časově omezeny tak, že je lze vykonat či splnit pouze ve stanovené lhůtě. Uplynutím této lhůty bez dalšího automaticky zanikají, aniž by účastníci smlouvy museli činit jakýkoli právní úkon. Nejčastěji se jedná o určení konkrétní délky lhůty podle dní, týdnů, měsíců či let nebo o stanovení konkrétního data anebo události.</p>
<p>8. Výpověď</p>	<p>výpověď je jednostranným právním úkonem. Její právní úprava je obsažena v občanském zákoníku a je plně aplikovatelná i na obchodní závazkové vztahy. K zániku smlouvy dochází až uplynutím dané výpovědní doby a není třeba žádné součinnosti druhé smluvní strany. Výpověď může být způsobem zániku obchodního závazku pouze v případě, že smlouva byla sjednána na dobu neurčitou. Délka výpovědní lhůty může být stanovena především smlouvou. Obecná výpovědní lhůta je upravena v občanském zákoníku a činí tři měsíce ke konci kalendářního čtvrtletí. Platí jen v případě, že jiná výpovědní lhůta nevyplývá ze zákona nebo ze smlouvy.</p>
<p>9. Neuplatnění práva</p>	<p>k zániku závazku neuplatněním práva, tzv. prekluzí, může dojít pouze v případě neuplatnění práva ve lhůtě stanovené zákonem. K zániku závazku dochází na základě plynutí času a nečinnosti na straně oprávněné osoby. Prekluze se liší od promlčení tím, že při promlčení nedochází k zániku závazku, ale jen k nevymahatelnosti závazku odpovídajícího práva, pokud dlužník promlčení namítne.</p>
<p>10. Splnutí</p>	<p>k zániku závazku dochází v případě, pokud tento závazek splyne v jedné osobě s právem. Určitá osoba se stane zároveň věřitelem i dlužníkem. K zániku daného závazku tak dochází okamžikem splnutí, přitom nezáleží, z jakého důvodu ke splnutí došlo. Právní důvod pro takové splnutí může být různý (např. sloučením právnických osob, děděním věřitele po dlužníkovi nebo naopak). V praxi je nejčastější postoupení pohledávky.</p>
<p>11. Narovnání</p>	<p>Narovnání je takový způsob zániku závazku, kdy strany závazkového vztahu odstraňují spornost nebo pochybnost vzájemných práv a jim odpovídajících povinností, a to tím způsobem, že je nahrazují novými právy a povinnostmi. Dohodou o narovnání zaniká dosavadní závazek a je nahrazen závazkem novým.</p>
<p>12. Smrt dlužníka nebo věřitele</p>	<p>zánik závazku v důsledku smrti dlužníka nebo věřitele nastává jen v případě, že práva a povinnosti jsou vázány svojí existencí na určitou fyzickou osobu. Jde o případ smrti dlužníka a věřitele, kdy obsahem závazku bylo plnění nebo povinnost omezené jen na osobu věřitele nebo dlužníka.</p>
<p>13. Zánik právnické osoby</p>	<p>zánik závazku je důsledkem zániku právnické osoby, pokud zanikne bez právního nástupce. Výmazem obchodní společnosti z obchodního rejstříku zanikají i závazky této společnosti.</p>

Vztah obchodního zákoníku a živnostenského zákona

Živnostenský zákon je ve vztahu k obchodnímu zákoníku speciální právní normou. Upravuje živnost jako podnikatelskou aktivitu, která je podle právní úpravy obchodního zákoníku jedním ze způsobů podnikání.

Právní úprava obsažená v obchodním zákoníku a v živnostenském zákoně se vzájemně prolínají či doplňují. Obchodní zákoník výslovně využívá řadu vybraných institutů upravených v živnostenském zákoně.

ŽIVNOSTENSKÉ PRÁVO

Živnostenský zákon - charakteristika

- patří **do veřejného práva** (ne do soukromého)
- platí kogentní **právní normy (přikazující a zakazující)**
- **oprávnění** k provozování živnosti
- hlavním pramenem živnostenského podnikání je **Živnostenský zákoník** č. 455/1991 (zákon vymezuje podmínky, vznik, změnu a zánik živnosti a upravuje pravidla pro kontrolu živnosti)
- druhým hlavním pramenem je **Zákon o živnostenských úřadech**

Působnost zákona

- upravuje podmínky živnostenského podnikání
- vytváří systém živností různých úrovní
- stanovuje kontrolu nad dodržováním režimů

Živnost

- = soustavná činnost provozovaná
- soustavně
 - na vlastní odpovědnost
 - vlastním jménem
 - za účelem dosažení zisku

za podmínek stanovených živnostenským zákonem.

- Živností není**
- provozování činnosti vyhrazené státu nebo určené právnické osobě
 - využívání výsledků duševní tvůrčí činnosti, chráněných zvláštními zákony
 - výkon kolektivní správy práva autorského a práv souvisejících
 - restaurování kulturních památek
 - provádění archeologických výzkumů
 - povolání lékařů, lékárníků, stomatologů, psychoterapeutů
 - činnost přírodních léčitelů, klinických logopedů, klinických psychologů
 - činnost veterinárních lékařů
 - činnost advokátů, notářů, patentových zástupců a soudních exekutorů
 - činnost znalců a tlumočnicků
 - činnost auditorů a daňových poradců
 - činnost burzovních dohodců a makléřů
 - činnost zprostředkovatelů a rozhodců při řešení kolektivních sporů
 - činnost autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů činných ve výstavbě
 - činnost bank, pojišťoven, zajišťoven
 - pořádání loterií a jiných podobných her
 - hornická činnost a činnost prováděná hornickým způsobem
 - výroba elektřiny, výroba plynu, přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny, distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, které podléhají licenci podle zvláštního právního předpisu
 - prodej nezpracovaných rostlinných a živočišných výrobků z vlastní drobné pěstitelské a chovatelské činnosti fyzickými osobami
 - námořní doprava a mořský rybolov
 - provozování dráhy a drážní dopravy
 - vykonávání komunikační činnosti podle zvláštního právního předpisu
 - výzkum, výroba a distribuce léčiv

Druhy živností

Podle forem živnostenského podnikání se živnosti dělí na:

OHLAŠOVACÍ	Vzniká dnem ohlášení. Podniká se na základě živnostenských listů.	volná živnost nemusíme mít odbornou způsobilost, stačí splnění všeobecných podmínek
		vázaná živnost vyžaduje se odborná způsobilost, která je upravena zvláštními předpisy uvedenými v živnostenském zákoně např. chemická výroba vodní záchranná služba
		řemeslná živnost nutná odborná způsobilost – prokazuje se - výučním listem - vysvědčením o ukončení studia - vysvědčením o maturitní zkoušce - dokladem o absolvování Bc nebo Mgr studijního programu - dokladem o uznání odborné kvalifikace např. opravy silničních vozidel a ostatních dopravních prostředků opravy karoserií opravy pracovních strojů hostinská činnost kosmetické služby, pedikúra, manikúra kovářství, zámečnictví, nástrojářství, kovoobráběčství, galvanizérství, smaltérství, slévárství modelářství
KONCESOVANÉ	Vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncesní listiny. Osoby mohou podnikat jen na základě koncesní listiny	např. taxi služba pohřební služba směnárství vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, ničení a znehodnocování zbraní

Podle předmětu činnosti se živnosti dělí na:

- Obchodní
- Výrobní
- Poskytující služby

Podmínky pro provozování živností

Kdo může provozovat živnost

- fyzická osoba
- právnická osoba
- splní-li podmínky stanovené živnostenským zákonem

Všeobecné podmínky – u FO

- dosažení 18 let
- plná způsobilost k právním úkonům
- bezúhonnost
- osvědčení o tom, že nejsou
 - nejsou daňové nedoplatky
 - nejsou nedoplatky na platbách pojistného na sociální zabezpečení
 - nejsou nedoplatky na veřejném zdravotním pojištění
- jeden podnikatel může mít více živnostenských listů
- živnostník nemůže vykonávat svou činnost, pokud je na jeho majetek uvalen konkurz

Zvláštní podmínky

- vzdělání, praxe, specifikace (např. důvěryhodnost, spolehlivost) řemeslné živnosti
- výuční list + 3 roky praxe
- maturitní vysvědčení + 2 roky praxe
- VŠ diplom + 1 rok praxe
- rekvalifikace + 4 roky praxe

Podnikatel vede o osobách splňujících podmínky odborné způsobilosti evidenci a uchovává kopie dokladů prokazujících tuto způsobilost minimálně 3 roky ode dne ukončení výkonu činností těmito osobami.

Provozování živnosti průmyslovým způsobem

- zahrnuje v rámci jednoho pracovního procesu více dílčích činností, které samy o sobě naplňují znaky živnosti
- využívá organizačního oddělení výkonu dílčích prací, postupů nebo úkonů, zejména od řídicích a obchodních prací, a členění těchto prací, postupů nebo úkonů podle jednotlivých profesí

Překážky provozování živnosti

- na majetek byl prohlášen konkurs, jestliže bylo soudem rozhodnuto, že provozování podniku musí být ukončeno
- fyzická nebo právnická osoba nemohou provozovat živnost po dobu tří let poté, co soud zrušil konkurs proto, že bylo splněno rozvrhové usnesení nebo že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu
- živnost nemůže po dobu tří let provozovat též fyzická nebo právnická osoba, vůči níž byl návrh na prohlášení konkursu zamítnut pro nedostatek majetku

Živnostenská oprávnění

- Živnostenský list
- Koncesní listina
- průkaz živnostenského oprávnění

Živnostenský list

- vydává ho Živnostenský úřad - má-li ohlášení všechny náležitosti, podnikatel splňuje podmínky stanovené zákonem a netrvá-li překážka provozování živnosti, živnostenský úřad vydá nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy mu bylo ohlášení živnosti doručeno, živnostenský list
- za vystavení Živnostenského listu se platí poplatek 1 000 Kč
- pokud bychom chtěli provozovat živnost průmyslovým způsobem, na základě živnostenského listu, platíme 10 000 Kč poplatek
- dostáváme ho na doživotí, pokud nám není odebrán

Koncesní listina

- před rozhodnutím o koncesi živnostenský úřad zjišťuje, zda jsou splněny všeobecné a zvláštní podmínky pro provozování živnosti a zda netrvá překážka provozování živnosti
- živnostenský úřad rozhodne o žádosti o koncesi do 60 dnů ode dne podání žádosti, pokud není stanoveno jinak
- za vystavení koncesní listiny platíme 2 000 Kč poplatek
- průmyslovým způsobem je poplatek 18 000 Kč
- koncesní listina se musí obnovovat
- změna živnostenského oprávnění 500 Kč, měním-li předmět činnosti
- ostatní údaje (změna provozovny, jména) se platí 100 Kč za změnu

Průkaz živnostenského oprávnění

- ŽL osvědčující splnění podmínek stanovených zákonem
- koncesní listina s údaji podle živnostenského rejstříku
- průkaz živnostenského oprávnění lze nahradit i osvědčením, které podnikateli vydá na jeho žádost živnostenský úřad

Náležitosti živnostenského oprávnění	
Fyzická osoba	Právnícká osoba
jméno, příjmení	název obchodní firmy
RČ nebo datum narození	generálie osoby oprávněné jednat jejím jménem
obchodní firma, je-li FO zapsána do obchodního rejstříku	identifikační číslo
identifikační číslo, bylo-li vydáno	identifikační číslo, bylo-li vydáno
bydliště	sídlo
místo podnikání	
předmět podnikání	předmět podnikání
doba platnosti ŽL	doba platnosti ŽL
datum vydání ŽL	datum vydání ŽL
	den vzniku živnostenského oprávnění

Přerušení živnostenského oprávnění

- na dobu delší než 6 měsíců je podnikatel povinen předem písemně oznámit živnostenskému úřadu
- provozování živnosti lze přerušit vždy nejdéle na dobu 2 let
- živnost je přerušena dnem doručení oznámení o přerušení provozování živnosti živnostenskému úřadu nebo pozdějším datem uvedeným v oznámení

Neoprávněné podnikání

- nemá doklady (oprávnění)
- podniká nad rámec oprávnění
- podniká i přes pozastavení nebo zakázání činnosti
- podniká, i když měl v posledních třech letech vyhlášen konkurz

Pokuty		
za neoprávněné podnikání	právnícké osoby	volná živnost 500.000,- Kč
		řemeslné a vázané 750.000,- Kč
		koncese 1.000.000,- Kč
	fyzické osoby	volná živnost 50.000,- Kč
		řemeslné a vázané 100.000,- Kč
		koncese 200.000,- Kč
za porušení podmínek		až 100.000,- Kč
		příčemž na místě (bloková pokuta) 5.000,- Kč

Zánik živnostenského oprávnění

- smrtí podnikatele, tj. FO - nepokračují-li dědicové
- zánikem PO
- uplynutím doby - hlavně u koncesí
- výmazem zahraniční osoby nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku
- z vlastního podnětu - živnostník o to sám požádá
- z podnětu Živnostenského úřadu - odebrání živnostenského oprávnění

Živnost při úmrtí podnikatele

- zemře-li živnostník, provozují do rozhodnutí soudu živnost dědicové (ze závěti/ze zákona), manžel/ka, je-li spoluvlastníkem
 - dědictví rozhoduje o tom, komu živnost náleží
 - dědic musí splňovat podmínky jako živnostník a musí si sehnat živnostenské oprávnění (případně odpovědného zástupce)
- správce dědictví, pokud byl pro zachování provozu podniku ustanoven orgánem projednávajícím dědictví
- pro nezletilé dědice
 - jménem a na účet fyzické osoby, která z důvodu nedostatku věku nebo rozhodnutí soudu nemá plnou způsobilost k právním úkonům, může být živnost provozována se souhlasem soudu, navrhne-li to její zákonný zástupce
 - živnost ohlásí nebo o koncesi požádá jménem zastoupeného zákonný zástupce

Povinnosti podnikatele

- pro účely doručování písemností viditelně označit objekt obchodní firmou a IČ
- prokázat vlastnické nebo užívací či jiné obdobné právo k objektu nebo prostorám, v nichž má místo podnikání
- zajistit na provozovně, ve které je prodáváno zboží nebo poskytována služba byly kontrolnímu orgánu na jeho žádost a ve lhůtě jím stanovené k dispozici doklady prokazující způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu používaného k poskytování služeb
- jde-li o nákup použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy, před uzavřením smluvního vztahu identifikovat jeho účastníky a předmět smluvního vztahu, vést evidenci o těchto skutečnostech, a to včetně data uzavření tohoto smluvního vztahu
- zajistit, aby v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům byla v prodejní nebo provozní době určené pro styk se spotřebiteli přítomna osoba splňující podmínku znalosti českého jazyka nebo slovenského jazyka
- v pochybnostech se může přezkoumat splnění této podmínky pohovorem, při kterém posuzuje, zda je tato osoba schopna plyně a jazykově správně reagovat na otázky vztahující se k běžným situacím denního života a podnikání a zda umí ústně sdělit obsah textu z denního tisku
- odpovídá za to, že jeho zaměstnanci prokázali splnění podmínky bezúhonnosti, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis podmínku bezúhonnosti zaměstnanců vyžaduje
- podnikatel a fyzické osoby provozující činnost, která je předmětem živnosti, osoby jednající jejich jménem a odpovědný zástupce jsou povinni pracovníkům živnostenského úřadu prokázat totožnost

Odpovědný zástupce

- podnikatel může provozovat živnost prostřednictvím odpovědného zástupce
- FO ustanovena živnostníkem
- odpovídá za řádný provoz živnosti
- odpovídá za dodržování živnostenskoprávních předpisů
- je k podnikateli ve smluvním vztahu
- splňuje všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti
- přestane-li odpovědný zástupce vykonávat funkci nebo nesplňuje-li podmínky, musí podnikatel nejpozději do 15 dnů ustanovit nového odpovědného zástupce

Živnostenský rejstřík

Živnostenské úřady vedou v živnostenském rejstříku údaje o podnikatelích, kteří měli nebo mají v jejich územní působnosti sídlo nebo bydliště.

Rejstřík je veřejným seznamem v části, v níž se u fyzické osoby zapisuje

- jméno a příjmení, popřípadě obchodní firma
- místo podnikání
- u zahraniční fyzické osoby též umístění organizační složky podniku v České republice
- předmět podnikání
- identifikační číslo
- provozovny
- provozování živnosti průmyslovým způsobem včetně rozsahu živnostenského oprávnění
- pozastavení a přerušení provozování živnosti
- datum zániku živnostenského oprávnění
- prohlášení a zrušení konkursu
- překážky provozování živnosti
- provozování živnosti průmyslovým způsobem včetně rozsahu živnostenského oprávnění
- pozastavení a přerušení provozování živnosti
- datum zániku živnostenského oprávnění
- prohlášení a zrušení konkursu
- překážky provozování živnosti
- pozastavení a přerušení provozování živnosti
- datum zániku živnostenského oprávnění
- prohlášení a zrušení konkursu
- vstup do likvidace

Doklady předkládané na Živnostenském úřadě

- výpis z rejstříku trestů (nesmí být starší než 3 měsíce)
- doklad o odborné způsobilosti
- doklad o založení běžného účtu
- doklad z finančního úřadu, že nemám závazky
- průkaz totožnosti
- dále máme povinnost se přihlásit na zdravotní a sociální pojištění a na finančním úřadě jako plátce daně

Živnostenské úřady

- udělují živnostenská oprávnění, provádějí kontroly, udělují sankce
- odebírají živnostenská oprávnění a mohou na určitou dobu uzavřít provozovnu, vydávají opisy, které mají stejnou účinnost jako živnostenský list
- živnostenské úřady dávají vědět úřadu práce, finančnímu úřadu, statistickému úřadu, hospodářské komoře, správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně
- Živnostenské úřady vydávají listy a koncesní listiny, kontrolují dodržování podmínek živnostenského podnikání a vedou živnostenské rejstříky
- zaměstnanci Živnostenských úřadů jsou oprávněni vstupovat do živnostenských provozoven a při kontrolách požadovat potřebné doklady a vysvětlení
- musí dodržovat obchodní tajemství a zachovávat mlčenlivost
- můžeme přerušit živnost na 2 roky, živnostenský list nám zůstává
- musí se písemně ohlásit na živnostenský úřad
- dovolenou nebo opravu musím nahlásit na živnostenský úřad (3 dny předem ohlásit uzavření provozovny)
- nad veškerou živnostenskou správou stojí a řídí ji Živnostenský úřad ČR

Živnostenský úřad České republiky

- obecní živnostenské úřady
- krajské živnostenské úřady
- kontrola živnostenských úřadů
 - jak jsou plněny povinnosti stanovené živnostenským zákonem, ustanoveními zvláštních právních předpisů vztahujícími se na živnostenské podnikání, poskytování služeb a na podmínky provozování živnosti uložené v koncesní listině
 - při kontrole plnění povinností, které vyplývají podnikateli pro provozování živnosti ze zvláštních předpisů, může živnostenský úřad vyžadovat od podnikatele doklady o splnění těchto povinností

Provozovna

- prostor, v němž je živnost provozována a slouží k prodeji zboží nebo poskytování služeb, může být
 - nebytový prostor
 - bytová jednotka – není-li živnostník vlastníkem, musí mít souhlas vlastníka
 - technologické celky
- živnost provozována ve více provozovnách, pokud k nim podnikatel má užívací nebo vlastnické právo - na žádost živnostenského úřadu je podnikatel povinen prokázat vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo místnostem provozovny
- podnikatel je povinen zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně písemně oznámit živnostenskému úřadu nejméně 3 dny předem
- provozovna musí být způsobilá pro provozování živnosti podle zvláštních předpisů
- musí být řádně označena
- pro každou provozovnu musí být ustanovena osoba odpovědná za činnost provozovny
- provozovna musí být trvale a zvenčí viditelně označena obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením podnikatele a jeho identifikačním číslem, bylo-li přiděleno
- provozovna určená pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům musí být trvale a zvenčí viditelně označena:
 - jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny
 - prodejní nebo provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli, nejedná-li se o stánek nebo obdobné zařízení
 - kategorií a třídou u ubytovacího zařízení poskytujícího přechodné ubytování
- stánek, pojízdná prodejna a obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb musí být dále označen údajem o sídle nebo místě podnikání nebo adrese, na které je umístěna organizační složka zahraniční osoby
 - podnikatel, který provozuje živnost v provozovně podléhající kolaudačnímu rozhodnutí, může při slavnostech, sportovních podnicích nebo při jiných podobných akcích konaných v obci, v níž se provozovna nachází, prodávat i mimo tuto provozovnu potraviny a jiné zboží, které se při těchto příležitostech obvykle nabízí a jejichž prodej je předmětem jeho podnikání
 - prodej je podnikatel povinen oznámit písemně obci nebo v hlavním městě Praze a v územně členěných statutárních městech městské části nebo městskému obvodu, v nichž se akce koná, tak, aby obec oznámení obdržela nejpozději 3 dny před uskutečněním akce
- automaty
 - podnikatel může prodávat zboží, pokud jeho prodej nevyžaduje koncesi, pomocí automatů obsluhovaných spotřebitelem
 - podnikatel je povinen označit automat svou obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením a identifikačním číslem
 - umístění automatů oznámí podnikatel předem živnostenskému úřadu, v jehož územním obvodu má být automat umístěn
 - prodej zboží pomocí automatů nesmí umožnit získat určité druhy zboží osobám chráněným zvláštním zákonem